Załącznik nr 1 do Uchwały nr 12/2022/2023
RP ZSOiZ im. Jana Pawła II w Gromniku

Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych
im. Jana Pawła II w Gromniku

Program Wychowawczo – Profilaktyczny Szkoły

Rok szkolny 2022/2023

„...otóż praca wychowawcza ze swej natury polega na towarzyszeniu konkretnym osobom, żyjącym w konkretnym momencie historycznym, w ich dążeniu do wyboru i realizacji określonych ideałów życiowych. Właśnie dlatego w pracy wychowawczej należy umiejętnie godzić jasne przedstawienie celu, ku któremu się idzie, wymóg zdecydowanego dążenia ku niemu i troskę o "podróżnika", czyli o konkretny podmiot zaangażowany w tę "wędrówkę", trzeba zatem brać pod uwagę cały zespół sytuacji, problemów, trudności, różnych rytmów wędrówki i wzrastania".

Pastores dabo vobis, 50, Jan Paweł II

Wstęp

Pierwszym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtuje się osobowość młodego człowieka jest rodzina. Istotną rolę w procesie wychowania odgrywa szkoła, która ma wspomagać rodziców w procesie wychowania. Nauczyciele to wychowawcy, dlatego ważna jest ich rola w kształtowaniu w wspieraniu rozwoju młodego człowieka. W wychowaniu niezbędna jest stała obecność norm i powinności, jakie winny być dopełnione określonym systemem wartości. Należą do nich: wartość dobra i prawdy oraz godność osoby. Wychowanie ma wprowadzić młodego człowieka w świat podstawowych wartości, a są nimi: wolność, odpowiedzialność i miłość. Wychowanie do wolności jest jednocześnie wychowaniem do odpowiedzialności: *"człowiek dlatego bywa odpowiedzialny za swe czyny i dlatego przeżywa odpowiedzialność, ponieważ posiada zdolność odpowiadania wolą na wartość. Zachodzi powinność odnoszenia się do przedmiotu wedle jego prawdziwej wartości, a w parze z nią rodzi się odpowiedzialność za przedmiot pod kątem jego wartości.* Dlatego w odniesieniu do wychowania i obecności norm ważne jest równoczesne wspieranie młodzieży w prawidłowym rozwoju jak i również zapobieganie sytuacjom problemowym. Działania te realizowane są w oparciu o Program Wychowawczo – Profilaktyczny, którego podstawowym założeniem jest budowanie pomostu pomiędzy wychowaniem a profilaktyką.

Program powstał w oparciu o aktualne przepisy oświatowe, rozporządzenia MEN, potrzeby rozwojowe uczniów, oczekiwania nauczycieli i rodziców.

Przeprowadzono badanie ankietowe wśród uczniów oraz wywiad i rozmowy z rodzicami i nauczycielami.

W programie ujęte zostały cele, zadania i treści dotyczące działań wychowawczych - profilaktycznych, jakie podejmuje Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Jana Pawła II w Gromniku.

Podstawę prawną Szkolnego Programu Wychowawczo - Profilaktycznego stanowią następujące aktualne dokumenty:

- ✓ Konstytucja Rzeczpospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz.483 ze zm.).
- ✓ Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991r. nr 120, poz. 526.
- ✓ Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta nauczyciela (tekst jedn.: z. U. z 2016r. poz.1379).
- ✓ Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn. Dz.U. z 2016r. poz.1943 ze zm.).
- ✓ Ustawa z 14 grudnia 2016 r. –Prawo oświatowe (Dz.U. z 2017r., poz. 59).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 27 sierpnia 2012 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2012 r. poz. 977).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 17 czerwca 2016r. zmieniające rozporządzenie w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz.U. z 2016 r. poz. 487).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 14 lutego 2017r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz podstawy programowej kształcenia ogólnego dla szkoły podstawowej, w tym dla uczniów z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu umiarkowanym lub znacznym, kształcenia ogólnego dla branżowej szkoły I stopnia, kształcenia ogólnego dla szkoły specjalnej przysposabiającej do pracy oraz kształcenia ogólnego dla szkoły policealnej (Dz.U. z 2017r. poz. 356)
- ✓ Ustawa z 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi (tekst jedn.:Dz.U. z 2015 r. poz. 298).
- ✓ Ustawa z 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2017 r. poz. 783).
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 28 sierpnia 2017 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno – pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach.
- ✓ Statut Szkoły
- ✓ Wnioski Rady Pedagogicznej, Samorządu Uczniowskiego i Rady Rodziców

Misja Szkoły

Naszym przesłaniem w misji pracy z uczniami opartej o współpracę z rodzicami są słowa Patrona Szkoły św. Jana Pawła II:

„Musicie od Siebie wymagać, nawet gdyby inni od Was nie wymagali"

Szkoła to miejsce, w którym uczniowie powinni mieć stworzone warunki do wszechstronnego rozwoju aby być w pełni przygotowanym do odpowiedzialnego wejścia w dorosłe życie. Działalność wychowawcza opiera się głownie o przekazywanie uniwersalnych wartości takich jak: miłość, szacunek, tolerancja, odpowiedzialność za swoje decyzje, patriotyzm. Zapewniamy uczniom bezpieczeństwo, przyjazną atmosferę, partnerstwo we współpracy oraz respektowanie zasad demokracji. Działania te opieramy o współpracę z rodzicami. Ważnym aspektem w działalności szkoły jest profilaktyka, która polega na realizowaniu zadań z zakresu profilaktyki uniwersalnej – wspieranie wszystkich uczniów, selektywnej – wspieranie tych, którzy z uwagi na swoją sytuację środowiskową są w wyższym stopniu narażeni na zachowania ryzykowne i wskazującej – wspieranie uczniów, u których rozpoznano wczesne objawy używanie substancji psychoaktywnych. Obejmują działania uprzedzające o charakterze wychowawczym, edukacyjnym, informatycznym i profilaktycznym, prowadzone zarówno wśród uczniów, rodziców i nauczycieli.

Treści wychowawcze i profilaktyczne są realizowane i przekazywane uczniom na lekcjach przedmiotowych, w formie zajęć psychoedukacyjnych na godzinach wychowawczych oraz w ramach zajęć pozalekcyjnych.

Sylwetka absolwenta Szkoły

Absolwent Zespołu Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych im. Jana Pawła II w Gromniku:

- ✓ Jest dobrze przygotowany do podjęcia dalszej edukacji lub pracy zawodowej,
- ✓ Aktywnie i świadomie rozwija swoją wiedzę, umiejętności i zainteresowania,
- ✓ Dba o swój rozwój osobowy, jest kreatywny, świadomy swoich mocnych i słabych stron,
- ✓ Potrafi wyrażać Swoje poglądy i bronić swoich racji,

- ✓ Umie współpracować z innymi, rozwiązuje konflikty poprzez dialog i negocjacje,
- ✓ Jest wrażliwy na cierpienie i krzywdę drugiego człowieka, udziela pomocy potrzebującym,
- ✓ Aktywnie i odpowiedzialnie uczestniczy w życiu społeczeństwa demokratycznego,
- ✓ Respektuje normy prawne i społeczne oraz odnosi się z szacunkiem do instytucji państwowych i społecznych,
- ✓ Dba o swoje zdrowie fizyczne i psychiczne, cechują go zachowania prozdrowotne,
- ✓ Rozumie związek między pogorszeniem się stanu zdrowia psychicznego, a podejmowaniem zachowań ryzykownych i problemów z tym związanych (np. stosowanie substancji psychoaktywnych, przemocy, uzależnień bahawioralnych),
- ✓ Radzi sobie w sytuacjach stresowych, pokonuje przeszkody życiowe i odważnie podejmuje wyzwania,
- ✓ Jest wzorem kultury osobistej i dobrego wychowania, prezentuje wartości moralne i obyczajowe,
- ✓ Potrafi korzystać z różnych źródeł wiedzy i informacji oraz uczestniczy w odbiorze kultury na wysokim poziomie,

Diagnoza potrzeb w zakresie występujących w środowisku szkolnym i pozaszkolnym czynników chroniących oraz ryzyka – zachowania problemowe

Diagnoza potrzeb została opracowana na podstawie:

- ✓ Obserwacji zachowania uczniów,
- ✓ Rozmowy, konsultacje indywidualne z uczniami, rodzicami, wychowawcami i nauczycielami,
- ✓ Wnioski z pracy Zespołu Wychowawczego,
- ✓ Analiza frekwencji w dziennikach lekcyjnych,
- ✓ Analiza zeszytów wychowawców,
- ✓ Wnioski ze spotkań nauczycieli uczących w jednym oddziale,
- ✓ Analiza przeprowadzonych ankiet

Działania te pozwoliły na skonstruowanie wniosków odnoszących się do aktualnych potrzeb wychowawczych uczniów, **najważniejsze z nich to:**

- Ciągła potrzeba wspierania uczniów słabszych, motywowania tych, którzy nie pracują systematycznie,
- Wspieranie i motywowanie uczniów zdolnych do jeszcze większego wysiłku i pracy nad sobą m. in. poprzez zachęcanie do udziału w konkursach pozaszkolnych i rozwijania swoich zdolności i zainteresowań
- Zachęcanie do przemyślanych wyborów dotyczących przedmiotów zdawanych na maturze, uczenie brania odpowiedzialności za dokonane wybory, wspomaganie w tworzeniu ścieżki kariery,
- Konsekwentne rozliczanie nieobecności szkolnych i skupianie uwagi na utrzymaniu właściwej frekwencji zespołu klasowego, dążenie do eliminowania opuszczania pojedynczych lekcji
- Kontynuowanie współpracy z rodzicami, zwrócenie uwagi na:

  - zwiększanie poczucia odpowiedzialności rodziców za wyniki w nauce ich dzieci

  - konieczność i ważność rozmowy z dzieckiem

  - zwiększenie częstotliwości śledzenia wpisów w dzienniku, szczególnie frekwencji i systematyczności poprawy ocen
- Obserwowanie i natychmiastowe reagowanie na zachowania ryzykowne,
- Mobilizowanie do większego zaangażowania oraz poważnego podejście do praktyki zawodowej i kursów zawodowych oraz dobrego przygotowania do egzaminów zawodowych
- Prowadzić zajęcia usprawniające pamięć i koncentrację uczniów oraz zajęcia z cyberbezpieczeństwa
- W dalszym ciągu prowadzić zajęcia na temat uzależnień i ich skutków

Cele ogólne i szczegółowe Programu Wychowawczo - Profilaktycznego

Wychowanie w naszej Szkole jest integralną częścią edukacji stawianą na równi z kształtowaniem wiedzy i umiejętności ucznia. Nauczyciele, dyrekcja, rodzice są zobowiązani do współpracy w celu kształtowania osobowości i wychowania ku wartościom młodych ludzi. Podejmowane są działania mające na celu zindywidualizowane wspomaganie rozwoju ucznia dostosowane do jego potrzeb i możliwości. Kierując się zasadami zawartymi w ustawie o systemie oświaty i innych dokumentach, przyjmujemy za cel kształtowanie i rozwijanie u młodzieży poczucia odpowiedzialności za Swoje życie, wybory, patriotyzm, miłości, szacunku

i tolerancji do drugiego człowieka. Pragniemy zadbać o wszechstronny rozwój osobowy ucznia, wskazywać i kształtować prawidłowe wartości, postawy, rozwijać pasje i talenty. Czynimy starania o to, aby wychować młodego człowieka, który szanuje Siebie i otaczających go ludzi. Jest otwarty na świat zewnętrzny, umie zgodnie żyć z innymi i dla innych.

Celem działań wychowawczych i profilaktycznych jest przygotowanie ucznia do dokonywania wyborów takich, aby nie szkodziły ani jemu samemu ani innym. Ważne też jest prowadzenie działań mających na celu wspieranie pełnego rozwoju ucznia ku pełnej dojrzałości i zdrowia fizycznego, emocjonalnego, intelektualnego, duchowego i społecznego. Jest to przede wszystkim pomoc w pracy nad samorozwojem i kształtowaniem systemu prawidłowych wartości u młodych osób.

Cele szczegółowe:

- ✓ rozwój emocjonalny ucznia, kształtowanie umiejętności akceptacji samego siebie, znajomości swoich słabych i mocnych stron,
- ✓ pomoc w radzeniu sobie ze stresem, zdobywanie wiedzy i umiejętności pozwalających na redukcję napięć psychicznych,
- ✓ rozwój intelektualny ucznia - budzenie ciekawości poznawczej i rozwijanie umiejętności twórczego i krytycznego myślenia,
- ✓ doskonalenie umiejętności korzystania ze źródeł informacji, kształtowanie kreatywności i otwartości na wiedzę,
- ✓ kształtowanie postaw opartych ona tolerancji wobec odmienności, uświadamianie zagrożeń wynikających z braku tolerancji,
- ✓ aktywizacja do działań w środowisku szkolnym i pozaszkolnym,
- ✓ kształtowanie postawy patriotycznej, wpajanie szacunku dla tradycji narodowej oraz kultury zachowania wobec symboli państwowych,
- ✓ kształtowanie więzi ze środowiskiem lokalnym oraz więzi europejskich
- ✓ pomoc w samopoznaniu: umiejętności, system wartości, typ temperamentu, predyspozycje zawodowe, zainteresowania zawodowe,
- ✓ poznanie zawodów: charakterystyka zawodów, badanie predyspozycji zawodowych., systemy kształcenia, kierunki studiów, studia za granicą, stan fizyczny i zdrowotny a wybór zawodu,
- ✓ przygotowanie do funkcjonowania na rynku pracy: przygotowanie do roli pracownika

lub pracodawcy, pierwsza praca, przygotowanie dokumentów, metody szukania pracy, rozmowa kwalifikacyjna,

- ✓ rozwijanie u uczniów zainteresowań, pasji i motywacji do nauki,
- ✓ promowanie postaw prospołecznych tj. empatia, asertywność, chęć niesienia pomocy innym, zaangażowanie w działalność wolontariatu,
- ✓ kształtowanie umiejętności podejmowania decyzji, prawidłowych wyborów wykorzystywanych w różnych sytuacjach życiowych,
- ✓ nabycie przez uczniów wiedzy z zakresu zagrożeń uzależnieniami,
- ✓ bezpiecznego korzystania z internatu, uzyskanie informacji na temat cyberprzestępczości,
- ✓ promocja postaw prozdrowotnych wolnych od uzależnień,
- ✓ wzmacnianie poczucia wartości wśród uczniów.

Zadania wychowawczo - profilaktyczne wykonywane w ramach realizacji programów profilaktycznych i projektów edukacyjnych

W 2017 roku Zespół Szkół Ogólnokształcących i Zawodowych otrzymał certyfikat „Lidera Projektu Zintegrowanej Polityki Bezpieczeństwa". Jednym z głównych założeń programu jest propagowanie działalności profilaktycznej skierowanej również do nieletnich. W ramach realizacji tego programu podejmujemy się zadań, do których należą m. in

- ✓ Spotkania i warsztaty profilaktyczne dla uczniów.
- ✓ Wyjazdy uczniów do Zakładów Karnych, komend Policji i innych instytucji
- ✓ Zapoznanie uczniów z pracą policjantów na komisariatach,
- ✓ Prelekcje o tematyce profilaktycznej dla rodziców

W roku szkolnym 2022/2023 w szkole realizowane będą projekty:

- ➢ Małopolska Chmura Edukacyjna :
  - dodatkowe zajęcia z chemii dla uczniów
  - warsztaty weekendowe
- ➢ Projekt ekologiczny „Bądź EKO kształtowanie postaw proekologicznych wśród uczniów IV"
  - działania zaplanowane w ramach projektu
- ➢ „Mój rozwój – moja przyszłość III":

- prowadzenie zajęć dydaktyczno – wyrównawczych z matematyki i języka angielskiego
- prowadzenie kół zainteresowań z matematyki, biologii i geografii
- organizowanie wyjazdów edukacyjnych z matematyki, informatyki, fizyki, biologii, chemii, geografii oraz języka angielskiego
- rozwijanie zainteresowań uczniów

- „Mistrzowie w zawodzie III":
  - udział uczniów w kursach prawa jazdy
  - udział uczniów w stażach zawodowych
  - podnoszenie kwalifikacji zawodowych wśród uczniów
  - rozwijanie kompetencji kluczowych u uczniów
- Wyjazdy zagraniczne w ramach projektu „Erasmus+" (dla uczniów i nauczycieli)
- Wyjazdy patriotyczno – edukacyjne w ramach projektu „Poznaj Polskę"
- spotkanie z uczniami z Niemiec w ramach „Wymiany polsko-niemieckiej"

Planowane jest również realizacja programów edukacyjnych:

- „Wybierz Życie – Pierwszy Krok" – poświęcony profilaktyce zakażeń HPV i raka szyjki macicy
- „Podstępne WZW" – upowszechnienie wśród młodzieży wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu B i C.
- „Znamię! Znam je? - profilaktyka czerniaka skóry, program edukacyjny skierowany do uczniów szkół ponadpodstawowych, którego głównym celem jest upowszechnienie wiedzy
  z zakresu profilaktyki czerniaka.
- „ARS, czyli jak dbać o miłość?" – profilaktyka używania substancji psychoaktywnych (alkohol, tytoń, narkotyki, dopalacze)

Ewaluacja programu wychowawczo – profilaktycznego szkoły

Program wychowawczo-profilaktyczny nie jest dokumentem zamkniętym. Zgodnie z założeniami twórców ma ulegać zmianom wraz ze zmieniającą się rzeczywistością wychowawczą szkoły. Program jest zapisem swoistych oczekiwań i przewidywań dotyczących efektów wychowania szkolnego. Analiza jego skuteczności będzie polegać na bieżącym monitorowaniu oraz dokonywanej ewaluacji.

1) Spotkania Rady Pedagogicznej oraz Zespołu Wychowawców w szkole i internacie, poświęcona refleksjom i wnioskom grupowym związanymi z realizacją programu wychowawczo-profilaktycznego oraz ewentualnymi propozycjami jego modyfikacji
2) Zebrania Rady Rodziców poświęcone powyższej tematyce – wnioski
3) Ankiety przeprowadzone wśród uczniów, nauczycieli i rodziców – analiza i wnioski
4) Rozmowy z uczniami i pracownikami – wnioski
5) Rozwijanie współpracy rodziców ze szkołą – wnioski
6) Dyskusja nad sprawozdaniami z prac Samorządu Szkolnego, Zespołu Wychowawców, Doradcy Zawodowego, Pedagoga Szkolnego i Specjalnego oraz psychologa - wnioski